KONINKRIJK BELGIE

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 15 februari 1999 door de Minister van Sociale Zaken verzocht haar, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot vaststelling voor het jaar 1998 van de ten laste van de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen weerhouden kosten, verbonden aan de mededeling van de gegevens inzake te tariferen verstrekkingen die de tariferingsdiensten aan het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering moeten meedelen alsook tot vastlegging van het jaar 1998 en 1999 van de ten laste van de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen weerhouden kosten, verbonden aan de invoering en het gebruik van de sociale identiteitskaart", heeft op 18 februari 1999 het volgende advies gegeven :

ROYAUME DE BELGIQUE

AVIS DU CONSEIL D'ETAT

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre des Affaires sociales, le 15 février 1999, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas trois jours, sur un projet d'arrêté royal "déterminant d'une part pour l'année 1998 les frais imputés à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnité et liés à la transmission des données concernant les prestations à tarifer que les offices de tarification doivent transmettre à l'Institut national d'assurance maladie-invalidité et déterminant d'autre part pour les années 1998 et 1999 les frais imputés à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités, liés à l'introduction et à l'utilisation de la carte d'identité sociale", a donné le 18 février 1999 l'avis suivant :

1. Volgens artikel 84, eerste lid, 2˚, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisend karakter ervan.

In het onderhavige geval wordt het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd door de omstandigheid dat

> "eerstens de medewerking van de tariferingsdiensten voor het meedelen van de gegevens zoals bedoeld in artikel 2 van het koninklijk besluit van 29 februari 1996 tot vaststelling van de gegevens inzake te tariferen verstrekkingen die de tariferingsdiensten aan het RIZIV moeten meedelen en tot regeling van de daaraan verbonden kosten noodzakelijk is voor de modernisering van de sociale zekerheid en dat bijgevolg de medewerking van de tariferingsdiensten moet mogelijk blijven door een vergoeding van de hiermee gepaard gaande onkosten en dat tweedens de invoering op 1 januari 1999 van een sociale identiteitskaart ten behoeve van alle sociaal verzekerden tot gevolg heeft dat de apothekers belangrijke installatiekosten zullen moeten dragen voor de oppuntstelling van de voor het gebruik van de sociale identiteitskaart noodzakelijke infrastructuur".

Alhoewel de Raad van State, afdeling wetgeving, niet over alle feitelijke gegevens beschikt die nodig zijn om een nauwkeurig inzicht te verwerven in de aangehaalde motieven, meent hij er niettemin te moeten op wijzen dat, ingeval toepassing wordt gemaakt van het bepaalde in artikel 84, eerste lid, 2˚, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, de in de aanhef op te nemen motivering naderhand op haar deugdelijkheid zal kunnen worden getoetst door zowel de Raad van State, afdeling administratie, als de hoven en de rechtbanken.

2. Met toepassing van het bepaalde in artikel 84, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling wetgeving zich in hoofdzaak beperkt tot "het onderzoek van de rechtsgrond, van de bevoegdheid van de steller van de handeling, alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan".

Dat onderzoek noopt tot het maken van de volgende opmerkingen.

3. De tekst van het voorliggende ontwerp is identiek aan die waarover de Raad van State, afdeling wetgeving, op 4 juni 1998 het advies L. 27.812/1 heeft uitgebracht. In dat advies kwam de Raad tot het besluit dat sommige van de bepalingen van de hem voorgelegde ontwerptekst de vereiste rechtsgrond ontbeerden.

Nu de ontwerptekst voor de tweede keer om advies wordt voorgelegd, werd aan het probleem inzake de rechtsgrond, zoals opgeworpen in het advies L. 27.812/1, verholpen, doch dient het tweede advies van de Raad van State, afdeling wetgeving, beperkt te blijven tot die artikelen van het ontwerp, waarover in het advies L. 27.812/1 geen advies ten gronde werd uitgebracht, zijnde de artikelen 2, 3 en, ten dele, 4 en 5. De Raad van State, afdeling wetgeving, kan immers geen tweede advies geven over dezelfde ontwerptekst of, zoals in het voorliggende geval, bepaalde artikelen ervan.

4. Het verdient aanbeveling om de redactie van artikel 2, tweede lid, meer af te stemmen op die van artikel 165, tiende lid, van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, dat artikel 2 van het ontwerp tot rechtsgrond strekt.

Men schrijve derhalve op het einde van artikel 2, tweede lid : "... wordt in het bovengenoemde percentage van 0,16 % op de gefactureerde nettobedragen eveneens voorzien ter vergoeding van de kosten verbonden aan de invoering van de sociale identiteitskaart".

5. In artikel 165, tiende lid, van de gecoördineerde wet, wordt de Koning opgedragen om de voorwaarden te bepalen volgens welke de tariferingsdiensten de door de overheid toegekende vergoeding van bepaalde kosten, verbonden aan het invoeren van de sociale identiteitskaart, onder de bij hen aangesloten apothekers verdelen.

Artikel 3 van het ontwerp gelast de tariferingsdiensten de betrokken vergoeding "derwijze te verdelen dat elke van deze apothekers in de mogelijkheid wordt gesteld de sociale identiteitskaart te gebruiken in het kader van de regeling derde betalende voor farmaceutische verstrekkingen".

Een dergelijke bepaling is te weinig afgebakend opdat de Koning ermee kan worden geacht uitvoering te geven aan de Hem in artikel 165, tiende lid, van de gecoördineerde

wet, opgedragen taak om de "voorwaarden" van de verdeling van de betrokken vergoeding vast te stellen. Artikel 3 komt integendeel neer op een te algemene en te weinig afgebakende subdelegatie van ’s Konings bevoegdheid, welke om die reden ontoelaatbaar is. In de plaats ervan zou de Koning zelf in een aantal verdelingscriteria moeten voorzien en zou het ontwerp in die zin moeten worden aangepast.

6. Luidens artikel 5 werkt de ontworpen regeling terug tot 1 januari 1998.

Onverminderd de opmerking welke sub 5 bij artikel 3 is gemaakt, moet worden vastgesteld dat de artikelen 3 en 4 nieuwe verplichtingen opleggen aan de tariferingsdiensten. Dergelijke bepalingen lenen zich niet tot enige retro-activiteit.

---

1. Conformément à l'article 84, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, la demande d'avis doit indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

En l'occurrence, l'urgence est motivée par la circonstance que

> "eerstens de medewerking van de tariferingsdiensten voor het meedelen van de gegevens zoals bedoeld in artikel 2 van het koninklijk besluit van 29 februari 1996 tot vaststelling van de gegevens inzake te tariferen verstrekkingen die de tariferingsdiensten aan het RIZIV moeten meedelen en tot regeling van de daaraan verbonden kosten noodzakelijk is voor de modernisering van de sociale zekerheid en dat bijgevolg de medewerking van de tariferingsdiensten moet mogelijk blijven door een vergoeding van de hiermee gepaard gaande onkosten en dat tweedens de invoering op 1 januari 1999 van een sociale identiteitskaart ten behoeve van alle sociaal verzekerden tot gevolg heeft dat de apothekers belangrijke installatiekosten zullen moeten dragen voor de oppuntstelling van de voor het gebruik van de sociale identiteitskaart noodzakelijke infrastructuur".

Bien que le Conseil d'Etat, section de législation, ne dispose pas de tous les éléments voulus, pour apprécier avec précision la motivation susmentionnée, il estime devoir néanmoins souligner qu'au cas où il serait fait application de l'article 84, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, l'adéquation de la motivation à reproduire dans le préambule pourra être vérifiée ensuite, tant par le Conseil d'Etat, section d'administration, que par les cours et tribunaux.

2. En application de l'article 84, alinéa 2, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, la section de législation s'est essentiellement limitée à "l'examen du fondement juridique, de la compétence de l'auteur de l'acte ainsi que de l'accomplissement des formalités prescrites".

Cet examen requiert de faire les observations suivantes.

3. Le texte du projet d'arrêté examiné est identique à celui sur lequel le Conseil d'Etat, section de législation, a émis l'avis L. 27.812/1 le 4 juin 1998. Dans cet avis, le Conseil a constaté que certaines dispositions du projet de texte qui lui avait été soumis, étaient dénuées du fondement légal requis.

Dès lors que le projet de texte est soumis pour la deuxième fois pour avis, il a été porté remède au problème relatif au fondement juridique soulevé dans l'avis L. 27.812/1. Le second avis du Conseil d'Etat, section de législation, doit toutefois se limiter aux articles du projet qui n'ont pas fait l'objet d'un avis sur le fond dans l'avis L. 27.812/1, c'est-à-dire les articles 2, 3 et, partiellement, 4 et 5. En effet, le Conseil d'Etat, section de législation, ne peut rendre un second avis sur le même projet de texte ou, comme en l'occurrence, sur certains de ses articles.

4. Il est recommandé d'harmoniser davantage l'énoncé de l'article 2, alinéa 2, et celui de l'article 165, alinéa 10, de la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités, coordonnée le 14 juillet 1994, qui procure le fondement légal à l'article 2 du projet.

Par conséquent, on écrira à la fin de l'article 2, alinéa 2 : "... le pourcentage de 0,16 % sur les montants nets facturés précité sera également prévu comme remboursement des coûts liés à l'introduction de la carte d'identité sociale".

5. L'article 165, alinéa 10, de la loi coordonnée confie au Roi le soin de "déterminer les conditions selon lesquelles les offices de tarification répartissent entre les pharmaciens affiliés chez eux, le remboursement accordé par les autorités, de certains coûts liés à l'introduction de la carte d'identité sociale".

L'article 3 du projet charge les offices de tarification de répartir le remboursement concerné "de manière telle que chacun de ces pharmaciens soit en mesure d'utiliser la carte d'identité sociale dans le cadre de la réglementation du tiers payant pour les prestations pharmaceutiques".

Une pareille disposition est trop peu circonscrite pour pouvoir considérer que le Roi pourvoit ainsi à l'exécution de la mission qui Lui est confiée par l'article 165, alinéa 10, de la loi coordonnée, de déterminer les "conditions" de la répartition du remboursement concerné. Par

contre, l'article 3 s'analyse en une subdélégation du pouvoir du Roi, qui est trop générale et trop peu circonscrite et qui est, pour ce motif, inadmissible. Il faudrait, en revanche, que le Roi Lui-même prévoie un nombre de critères de répartition et que le projet soit adapté en ce sens.

6. Selon l'article 5, la réglementation en projet rétroagit au 1er janvier 1998.

Sous réserve de l'observation formulée sous le point 5 à propos de l'article 3, il y a lieu de relever que les articles 3 et 4 imposent de nouvelles obligations aux offices de tarification. Pareilles dispositions ne souffrent d'aucun effet rétroactif.

De kamer was samengesteld uit

de Heren Messieurs	D. VERBIEST,	kamervoorzitter, président de chambre,
	M. VAN DAMME, J. SMETS,	staatsraden, conseillers d'Etat,
	G. SCHRANS, E. WYMEERSCH,	assessoren van de afdeling wetgeving, assesseurs de la section de législation,
Mevrouw Madame	A. BECKERS,	griffier, greffier.

La chambre était composée de

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. M. VAN DAMME.

Het verslag werd uitgebracht door de H. W. VAN VAERENBERGH, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. J. DRIJKONINGEN, referendaris.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. VAN DAMME.

Le rapport a été présenté par M. W. VAN VAERENBERGH, auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par M. J. DRIJKONINGEN, référendaire.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,

A. BECKERS

DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

D. VERBIEST